

Con Đường Tơ Lụa Hai Trục Mới Của Trung Quốc

Ba cách tiếp cận, Một góc nhìn

Trương Minh Huy Vũ
Đại học KHXH&NV, TPHCM

Nội dung

Trung Quốc đã và đang làm gì?

Tại sao nổi bật?

Nên hiểu như thế nào?

Như vậy thì sao? Tác động

Nên làm gì?

Những “sáng kiến” của Trung Quốc

Nhóm sáng kiến an ninh

01

- Cơ chế an ninh mới châu Á
- Hệ thống an ninh tập thể khu vực châu Á Thái Bình Dương
- Hai kênh tiếp cận v.v

Nhóm sáng kiến chính trị

02

- Cộng đồng châu Á
- Giấc mơ châu á Thái Bình Dương
- Hiệp ước láng giềng hữu nghị TQ-ASEAN v.v

Nhóm sáng kiến kinh tế

03

- Ngân hàng đầu tư hạ tầng châu Á
- Khu vực thương mại tự do châu Á Thái Bình Dương
- Một vành đai, một con đường v.v

Tại sao đặc biệt ?

ROUTE OF ZHENG HE'S VISIT

Lần đầu tiên từ thời điểm cải cách 1979:

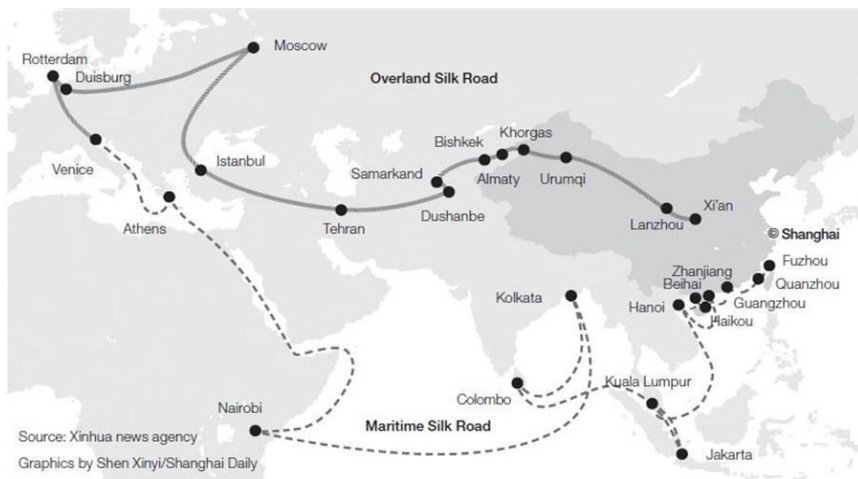
- Trung Quốc xúc tiến một dự án hợp tác-phát triển toàn diện trên bình diện đa phương không qua một tổ chức khu vực hay quốc tế có sẵn

Trung Quốc xúc tiến một dự án hợp tác-phát triển toàn diện trên bình diện đa phương không chia sẻ hay chung sức với một cường quốc khác

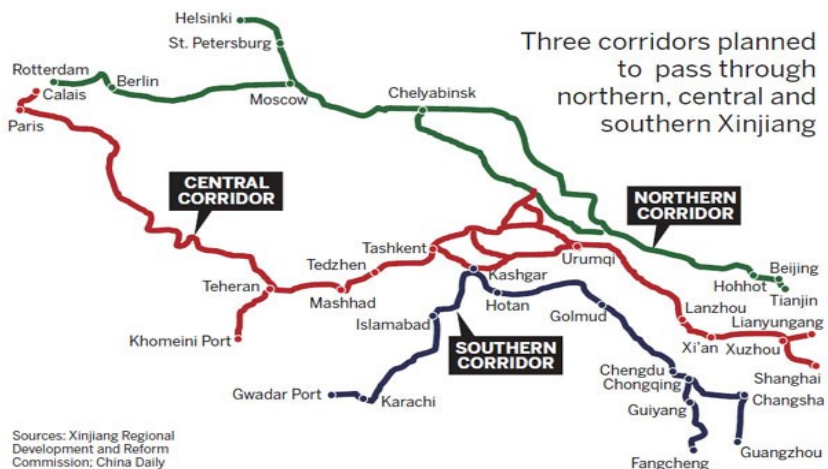
Trung Quốc thể hiện yếu tố “trung tâm”, “trục” hay “điểm kết nối” rõ nét vượt qua khu vực châu Á Thái Bình Dương

Page 20 | CHINA AHEAD

Con đường tơ lụa “hai trục”

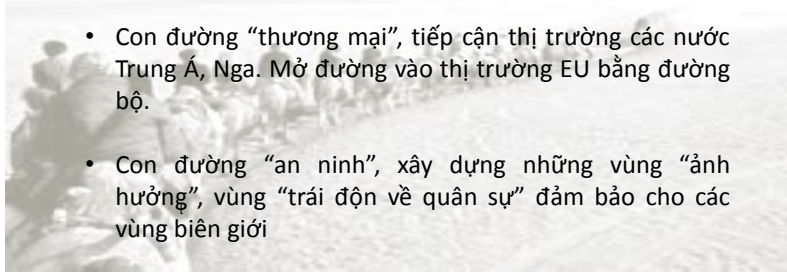

Vành đai kinh tế con đường tơ lụa trên bộ

Những góc nhìn

- Con đường “năng lượng”, đảm bảo nguồn cung và vận chuyển năng lượng giữa Trung Quốc và các nước Trung Á, Nga.

- Con đường “thương mại”, tiếp cận thị trường các nước Trung Á, Nga. Mở đường vào thị trường EU bằng đường bộ.
- Con đường “an ninh”, xây dựng những vùng “ảnh hưởng”, vùng “trái độn về quân sự” đảm bảo cho các vùng biên giới

Mạng lưới đường ray xe lửa

Con đường tơ lụa trên biển

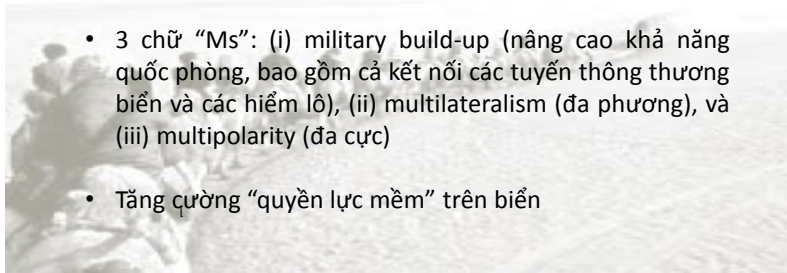

Nguồn:

<http://www.xinhuanet.com/world/newsilkway/index.htm>

Những góc nhìn

- Con đường “năng lượng” và “thương mại”, đảm bảo thông thương giữa Trung Quốc và thế giới bằng đường biển
- 3 chữ “Ms”: (i) military build-up (nâng cao khả năng quốc phòng, bao gồm cả kết nối các tuyến thông thương biển và các hiểm lộ), (ii) multilateralism (đa phương), và (iii) multipolarity (đa cực)
- Tăng cường “quyền lực mềm” trên biển

Chuỗi ngọc trai và con đường tơ lụa trên biển

Ba cách tiếp cận

Lựa chọn chính sách

Xác định ưu tiên

Trật tự mới và hệ quả

Ba cách tiếp cận

Kết thúc thời kỳ “Thao quang dưỡng hối

Từ “ấn mình chờ thời” (韬光养晦) sang “phấn đấu để thành công” (奋发有为)

Sự trở lại của “chính sách ngoại vi”

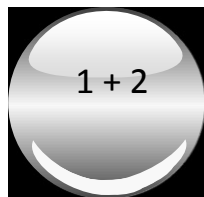
“Liên kết ngoại vi” quan trọng hơn so với quan hệ nước lớn

“Trỗi dậy hòa bình “

Bá quyền hay vương quyền?

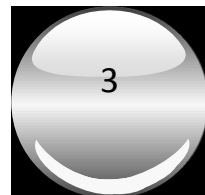
Để chế, bá quyền hay lãnh đạo (empire, hegemony or leadership?)

Như vậy thì sao?

Đây có phải là chính sách nhất quán?

Hình dung về trật tự khu vực mới sẽ như thế nào?

Ứng xử của các nước lớn, vừa và nhỏ

Góc nhìn từ các nước ASEAN (một số đánh giá)

Tích cực

Định hình thế giới đa cực
Cân bằng cán cân quyền lực hiện nay
Làm dịu đi các tranh chấp chủ quyền lãnh hải của Trung Quốc

Tiêu cực

Làm gia tăng cạnh tranh nước lớn
Nguy cơ bất ổn do chiến tranh thương mại, tài chính, năng lượng
Tăng sự phụ thuộc vào Trung Quốc

Góc nhìn từ Việt Nam (một số đánh giá)

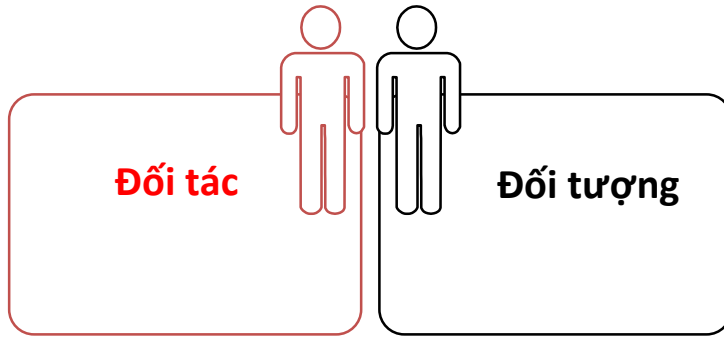
Tích cực

Có nhiều hơn một lựa chọn
Trở thành đầu cầu về kinh tế trong quan hệ Trung Quốc-ASEAN
Làm dịu đi các tranh chấp chủ quyền lãnh hải của Trung Quốc

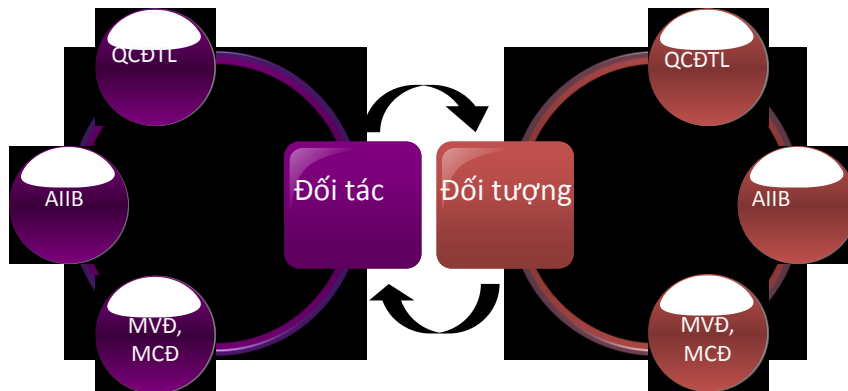
Tiêu cực

Cạnh tranh nước lớn
Tăng sự phụ thuộc vào Trung Quốc
Nhiều luật chơi mới xuất hiện, chông chéo
Đòn bẫy kinh tế cho các vấn đề chủ quyền

Việt Nam, làm gì ??

Đối Tác-Đối Tượng 2.0

Cám ơn đã lắng nghe !!

Trương Minh Huy Vũ
Đại học KHXH&NV, TP HCM

Tài liệu tham khảo

- Christina Lin (2011) "The New Silk Road China's Energy Strategy in the Greater Middle East", *Policy Focus* #109 | April 2011.
- Rajeev Ranjan Chaturvedy (2014) "New Maritime Silk Road: Converging Interests and Regional Responses" ISAS Working Paper No. 197 – 8 October 2014
- Jagannath Panda (2014) "Maritime Silk Road and the India-China Conundrum: From the South China Sea to the Indian Ocean", *Indian Foreign Affairs Journal*, Vol. 9, No. 1, January-March 2014.
- Nabers, Dirk (2010) "Power, leadership and hegemony in international politics: The Case of East Asia", *Review of International Studies*, Vol. 12, No.1 (2010).
- Schambaugh, David (2011) "Coping with a Conflicted China", *The Washington Quarterly*, Vol 34, No. 1 (2011).
- Yan Xuetong (2014) "From Keeping a Low Profile to Striving for Achievement", *Chinese Journal of International Politics*, Volume 7, Issue 2.